

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 159/20
Luxemburg, 16 decembrie 2020

Hotărârea în cauza T-93/18
International Skating Union/Comisia

Tribunalul confirmă că normele Uniunii Internaționale de Patinaj (UIP) care prevăd sancțiuni severe împotriva atleților care participă la probe de patinaj de viteză nerecunoscute de aceasta sunt contrare normelor Uniunii Europene în materie de concurență

În schimb, Comisia a contestat în mod eronat Regulamentul de arbitraj al UIP

International Skating Union (Uniunea Internațională de Patinaj) (UIP) este singura federație sportivă internațională recunoscută de Comitetul Internațional Olimpic (CIO) pentru a asigura reglementarea și administrarea patinajului artistic, precum și a patinajului de viteză. UIP desfășoară de asemenea o activitate comercială constând în a organiza diferite probe de patinaj de viteză în cadrul celor mai importante competiții internaționale, cum ar fi Campionatele Europene și Campionatele Mondiale, precum și Jocurile Olimpice de Iarnă.

În 2014, societatea coreeană Icederby International Co. Ltd preconiza organizarea în Dubai (Emiratele Arabe Unite) a unei competiții de patinaj de viteză care presupunea probe într-un nou format. Întrucât UIP nu a autorizat acest eveniment, această societate organizatoare s-a confruntat cu dificultăți pentru a asigura participarea patinatorilor de viteză profesioniști, ceea ce a determinat-o să renunțe la acest proiect. Astfel, patinatorii afiliați la federațiile naționale membre ale UIP sunt supuși, prin statutul acesteia din urmă, unui regim de autorizare prealabilă, care conține „norme de eligibilitate”. În temeiul acestor norme, în versiunea lor aplicabilă acestei perioade, participarea unui patinator la o competiție neautorizată îl expunea unei sancțiuni a interdicției pe viață de la orice competiție organizată de UIP.

Sesizată cu o plângere formulată de doi patinatori profesioniști neerlandezi, Comisia Europeană a considerat în Decizia din 8 decembrie 2017¹ (denumită în continuare „decizia atacată”) că normele de eligibilitate ale UIP sunt incompatibile cu normele de concurență ale Uniunii (articolul 101 TFUE) întrucât au ca obiect să restrângă posibilitățile patinatorilor de viteză profesioniști de a participa în mod liber la probe internaționale organizate de terți și prin urmare privează acești terți de serviciile atleților care sunt necesare pentru organizarea acestor competiții. În consecință, Comisia a dispus ca UIP, sub sancțiunea unor penalități cu titlu cominatoriu, să înceteze încălcarea constatată astfel, fără să îi aplice însă o amendă.

UIP a contestat decizia atacată în fața Tribunalului Uniunii Europene. Tribunalul, chemat să se pronunțe pentru prima dată cu privire la o decizie a Comisiei prin care se constată neconformitatea unei reglementări adoptate de o federație sportivă cu dreptul concurenței al Uniunii, confirmă temeinicia calificării drept restrângere a concurenței prin obiect reținută de Comisie în privința reglementării în cauză, însă anulează în parte decizia atacată, în partea referitoare la măsurile corective impuse UIP.

¹ Decizia C(2017) 8230 final a Comisiei din 8 decembrie 2017 privind o procedură de aplicare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE (Cazul AT.40208 – Normele de eligibilitate ale Uniunii Internaționale de Patinaj).

Aprecierea Tribunalului

În primul rând, Tribunalul statuează că în mod întemeiat Comisia a concluzionat că normele de eligibilitate au ca obiect restrângerea concurenței în sensul articolului 101 TFUE.

În această privință, Tribunalul constată mai întâi că situația în care se află UIP este susceptibilă să dea naștere unui conflict de interese. Astfel, pe de o parte, UIP exercită o funcție normativă, în temeiul căreia dispune de puterea de a edicta norme în disciplinele care intră în competența sa și astfel să autorizeze competițiile organizate de terți, în timp ce, pe de altă parte, în cadrul activității sale comerciale, organizează ea însăși cele mai importante competiții de viteză la care patinatorii de viteză trebuie să participe pentru a-și câștiga existența. În acest sens, Tribunalul consideră că obligațiile care se impun unei federații sportive în exercitarea funcției sale normative în temeiul articolului 101 TFUE sunt cele consacrate în mod constant în jurisprudența privind aplicarea articolelor 102 și 106 TFUE², astfel încât în aceste condiții UIP este obligată să se asigure, în cadrul examinării cererilor de autorizare, că terții organizatori de competiții de patinaj de viteză nu sunt privați în mod nejustificat de accesul pe piața relevantă, încât concurența pe această piață să fie astfel denaturată.

Acestea fiind precizate, Tribunalul examinează deci aprecierea Comisiei referitoare la conținutul normelor de eligibilitate. Tribunalul constată de la bun început că acestea din urmă nu menționează în mod expres obiectivele legitime pe care le-ar urmări și nu prevăd criteriile de autorizare, de altfel neexhaustive, decât din anul 2015. În aceste condiții, nu toate cerințele aplicate de la această dată pot fi considerate criterii de autorizare clar definite, transparente, nediscriminatorii și controlabile, care ar fi susceptibile ca atare să garanteze organizatorilor de competiții un acces efectiv la piața relevantă. În consecință, Tribunalul reține că UIP păstrase, inclusiv după adoptarea criteriilor de autorizare în 2015, o marjă largă de apreciere pentru a refuza autorizarea competițiilor propuse de terți.

Pe de altă parte, în ceea ce privește regimul sancțiunilor, Tribunalul subliniază că severitatea sancțiunilor prevăzute este un element deosebit de relevant în cercetarea eventualelor obstacole din calea bunei funcționări a concurenței pe piața relevantă. Astfel, o asemenea severitate poate descuraja atleții să participe la competiții neautorizate de UIP, inclusiv în cazul în care niciun motiv legitim nu justifică un asemenea refuz al autorizării. În speță, Tribunalul apreciază că sancțiunile prevăzute de normele de eligibilitate, chiar după relaxarea regimului produsă în anul 2016, au caracter disproporționat. Astfel, de la această dată, nu doar categoriile de încălcări sunt definite în continuare în mod necorespunzător, ci și durata sancțiunilor aplicabile în special în cazul participării la competiții terțe neautorizate rămâne severă, ținând seama de durata medie a carierei unui patinator.

În sfârșit, Tribunalul examinează aprecierea Comisiei în ceea ce privește obiectivele urmărite prin normele de eligibilitate. În acest sens, Tribunalul amintește că protecția integrității sportului constituie un obiectiv legitim recunoscut la articolul 165 TFUE. Tribunalul admite în consecință că UIP în mod legitim a edictat norme prin care urmărește să evite riscurile de manipulare a competițiilor susceptibile să rezulte din pariurile sportive, precum și să asigure conformitatea competițiilor sportive cu standarde comune. Totuși în speță nu este mai puțin adevărat că normele adoptate de UIP depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea unor asemenea obiective și prin urmare nu sunt proporționale cu aceste obiective. În consecință, Comisia a considerat în mod întemeiat că restricțiile care decurg din sistemul de autorizare prealabilă nu pot fi justificate de obiectivele în discuție.

Ținând seama de ansamblul acestor considerații, Comisia a concluzionat în mod întemeiat că normele de eligibilitate prezintă un grad suficient de nocivitate, în special având în vedere conținutul lor, pentru a se considera că restrâng concurența prin obiect.

² Hotărârea Curții din 1 iulie 2008, MOTOE, [C-49/07](#) (punctele 51 și 52), și Hotărârea din 28 februarie 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, [C-1/12](#) (punctele 88 și 92); a se vedea de asemenea [CP nr. 21/13](#).

În al doilea rând, Tribunalul se pronunță cu privire la legalitatea măsurilor corective impuse prin decizia atacată pentru a înceta încălcarea constatată și admite în parte concluziile în anulare ale reclamantei în acest sens, în măsura în care Comisia a solicitat, sub sancțiunea unor penalități cu titlu cominatoriu, modificarea substanțială a Regulamentului de arbitraj al UIP în cazul menținerii sistemului de autorizare prealabilă.

În această privință, Tribunalul subliniază că Comisia a apreciat că acest regulament de arbitraj, care conferă Curții de arbitraj sportiv din Lausanne (Elveția) o competență exclusivă de a soluționa acțiunile îndreptate împotriva deciziilor de neeligibilitate și conferă un caracter obligatoriu unui asemenea arbitraj, consolidează restrângerile concurenței generate de normele de eligibilitate. În măsura în care Comisia s-ar fi inspirat în această privință din Orientările privind calcularea amenzilor³, și mai exact din noțiunea de „circumstanță agravantă” care figurează în acestea, Tribunalul subliniază că numai comportamentele sau circumstanțele ilicite care fac încălcarea mai dăunătoare pot justifica o agravare a amenzii aplicate pentru o încălcare a dreptului concurenței al Uniunii. Or, în speță, Tribunalul consideră că asemenea circumstanțe ilicite nu există. Comisia nu putea așadar să aprecieze că Regulamentul de arbitraj al UIP constituie o circumstanță agravantă.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

³ Orientările privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 (JO 2006, C 210, p. 2, Ediție specială, 08/vol. 4, p. 264).